

WYMAGANIA EDUKACYJNE

edukacja dla bezpieczeństwa kl. VIII

WYMAGANIA	
PODSTAWOWE	PONADPODSTAWOWE
Bezpieczeństwo państwa	
- definiuje bezpieczeństwo - wymienia rodzaje bezpieczeństwa - wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa - wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli - opisuje geopolityczne położenie Polski - omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego - opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski - wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie - wymienia podstawowe zadania Sił Zbrojnych RP w systemie obronności państwa oraz strukturę organizacyjną i uzbrojenie	- definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej - omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski - wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO)
Postępowanie w sytuacjach zagrożeń	
- wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń - dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia - omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom - wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce - wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom - wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze - rozdziela sygnały alarmowe - wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych - omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów	- poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania - charakteryzuje działanie i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania - rozdziela rodzaje i stopnie ewakuacji - opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji - uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych - wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonącą na człowieku - opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych - opisuje zagrożenia towarzyszące tym wypadkom - opisuje zasady kodowania informacji

• opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego • wymienia sposoby przeciwdziałania panice • wyjaśnia termin „ewakuacja” i omawia jej znaczenie • opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku • rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne • zna szkolną instrukcję ewakuacji • omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych • wymienia główne przyczyny pożarów • opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru • omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole • opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego • rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej • wymienia główne przyczyny powodzi • wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej • wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi • planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej • uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi • wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka • opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur • omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz • wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych	na tablicach ADR • omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru • zna treść szkolnej instrukcji ewakuacji • wykazuje troskę o bezpieczeństwo własne i innych osób • łączy logicznie poszczególne zagadnienia w ciąg przyczynowo-skutkowy • dostrzega słabe i mocne strony proponowanych rozwiązań • sprawnie operuje poznanym słownictwem • dysponuje wiedzą pozapodręcznikową • rozwija swoje zainteresowania w zakresie przedmiotu
--	---

• wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia, i stosuje tę wiedzę w praktyce • omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym, ratownikowi, osobom postronnym w miejscu zdarzenia • omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny) • opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych • opisuje zasady zachowania się na wypadek: strzelaniny, znalezienia się w sytuacji zakładniczek, ataku bombowego, ataku gazowego, otrzymania podejrzanego przesyłki • rozumie konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanym przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych • zna ogólne zasady postępowania po ogłoszeniu ewakuacji • rozpoznaje znaki ewakuacyjne, informacyjne i ochrony przeciwpożarowej • prawidłowo wykonuje nakazane czynności • zachowuje spokój i opanowanie • proponuje własne – alternatywne – rozwiązania • trafnie argumentuje • sprawnie realizuje inscenizowane działania ratownicze	
Podstawy pierwszej pomocy	
• określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym • wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych • opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia	• wyjaśnia termin „pierwsza pomoc” • wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego” • podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy • opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych • opisuje ogniwa łańcucha przeżycia • wyjaśnia, kiedy można zastosować

• wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy • wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika, poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób • wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym • demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych • poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową • podaje numery alarmowe • wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” • ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku • ocenia stan świadomości poszkodowanego • wymienia objawy utraty przytomności • ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC • udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło–żuchwa) • wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej • sprawdza, czy poszkodowany oddycha • układa poszkodowanego nieprzytomnego, ale oddychającego, w pozycji bezpiecznej • zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną • umiejętnie stosuje folię NRC • wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności • omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci • wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze) • stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO	odwrócony schemat CAB • wymienia główne przyczyny omdlenia • charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie • udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia • definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowo-oddechowa” • opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej • przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej • omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy • opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy • proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia • wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna) • demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa • wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwichnięcie, skręcenie • opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa • podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie • proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci • omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach: napadu padaczkowego, ciała obcego w oku, zatrucia, tonięcia, ukąszenia, użądlenia • dostrzega słabe i mocne strony proponowanych rozwiązań • sprawnie operuje poznanym słownictwem • dysponuje wiedzą pozapodręcznikową
--	---

• opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego • wylicza przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: samochodowej, turystycznej, domowej • wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający • wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające • wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je • stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran • bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne • zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów • zakłada temblak • omawia pryncypialne zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa • wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie • omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: oparzeń termicznych, oparzeń środkami chemicznymi, wychłodzenia organizmu i odmrożeń • demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny • omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach: zadławienia - omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia, wykonuje na manekinie rękoczyn ratunkowe w przypadku zadławienia • wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci, zawału serca, udaru mózgu, porażenia prądem • omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wymienionych wypadkach • łączy poszczególne zagadnienia	• rozwija swoje zainteresowania w zakresie przedmiotu
--	---

w ciąg przyczynowo-skutkowy • proponuje własne – alternatywne – rozwiązania • trafnie argumentuje • sprawnie realizuje działania ratownicze • zna zasady pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zagrożenia z użyciem broni konwencjonalnej • potrafi rozróżnić rodzaje krwawień oraz zatamować krwotok • potrafi zatamować krwotok przy użyciu dłoni oraz opatrunku uciskowego • zna zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia (zasada „uciekaj, schowaj się, walcz”)	
Edukacja obronna	
• zna podstawy orientowania się w terenie, w tym potrafi wskazywać kierunki stron świata za pomocą np. kompasu, busoli, GPS oraz orientować się w terenie za pomocą charakterystycznych przedmiotów terenowych • potrafi używać różnych rodzajów map do orientacji w terenie • zna istotę cyberbezpieczeństwa • potrafi odbierać ze zrozumieniem, tworzyć i przedstawiać umiarkowanie złożone wypowiedzi dotyczące roli i miejsca cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa • zna zasady bezpiecznego i efektywnego posługiwania się bronią strzelecką • zna podstawowe części składowe broni strzeleckiej • potrafi przyjmować postawy strzeleckie • potrafi prawidłowo zgrywać przyrządy celownicze, regulować oddech w czasie składania się do strzału oraz ściągać język spustowy	• potrafi prawidłowo zgrywać przyrządy celownicze, regulować oddech w czasie składania się do strzału oraz ściągać język spustowy na różnego typu broni • potrafi odbierać i analizować ze zrozumieniem, tworzyć i przedstawiać złożone wypowiedzi dotyczące roli i miejsca cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa